

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 12 maart 2015

MEDITATIE

Christus' onschuld en rechtvaardigheid

Geliefde lezer. We zijn in de weken waarin het lijden en sterven van Jezus Christus, Gods Zoon, in de prediking herdacht wordt. Nadat Hij de paasmaaltijd met Zijn discipelen had gehouden in de toegeruste opperzaal, ging Hij met hen naar Gethsémané, waar in de uiterste benauwdheid Zijn zweet gelijk grote druppelen bloeds werd, die op de aarde afliepen.

Hier mag Hij Zich op het aanhoudend gebed overgeven aan de wil Zijns Vaders. "Want ik ben uit den hemel nedergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar den wil Desgenen Die Mij gezonden heeft. En dit is de wil des Vaders die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit

En als hij op den rechterstoel zat, zo heeft zijn huisvrouw tot hem gezonden, zeggende: heb toch niet te doen met dien Rechtvaardige; want ik heb heden veel geleden in den droom om Zijnentwil.

Matthéüs 27:19

niet verlieze, maar hetzelfde opwekken uitersten dage." (Joh. 6:38,39). Judas is uit de opperzaal heengegaan. Daar werd hij ontdekt als degene die Christus verraden zou. Nu keert hij terug met een bende soldaten om Christus gevangen te nemen. Met een kus wijst hij Hem aan. Dit is niet het kussen geweest van Psalm 2:12 of Hooglied 1:2, ook niet van de vrouw die Christus' voeten waste.

Welk een gedachte, geliefde lezer, zó overgegeven te zijn aan de vorst der duisternis, die zich kan voordoen als een engel des lichts. Vandaar gaat de weg van de Borg naar het huis van Kájafas, waar men de spot drijft met Christus' profetisch ambt, Petrus Hem verloochent, de krijgsknechten Hem met vuisten slaan en Zijn aangezicht bespuwen en daarvandaan in de vroege morgen naar het rechthuis. Onthoud de drie G's: Gethsémané, Gabbatha, Golgotha. Daar is de Romeinse rechter Pontius Pilatus. Het is in Gods raad besloten dat deze aardse rechter in een weg van onrecht zal uitvoeren wat God de Vader als Rechter door Zijn Zoon Christus in een weg van recht ten uitvoer zal brengen, namelijk de zaligheid van de uitverkorenen. Een heiden die de waarheid

niet kent, want straks zal hij zeggen: "wat is waarheid", voelt toch in zijn consciëntie (of zoals Smytegelt zegt: "stedehouderesse Gods") dat Christus onschuldig is. Hij zegt dat een vijftal keren. Nu zal Christus als het onschuldige Lam Gods in de handhaving van het recht Gods, dat geschonden en gekrenkt is door de zonden, die Hij op Zich nam, met Zijn dood moeten betalen. Welk een dure prijs, welk een onuitsprekelijke liefde tot in zichzelf verloren zondaren, welk een goddelijke genade voor doodschuldigen. En dat alles in Hem, Die daar staat, terwijl Pilatus zit. Eenmaal zal het juist andersom zijn: Christus als Rechter van hemel en aarde op Zijn troon en Pilatus staande vóór Hem. O, wat zal dat zijn als zij elkaar zullen weerzien. De ongewijde geschiedenis zegt dat Pilatus zichzelf van het leven heeft beroofd. Terwijl Pilatus op zijn rechterstoel zit, komt er een boodschap van zijn vrouw. Alleen Matthéüs schrijft hierover. Zijn het één of meer boden geweest? Want deze mensen beschikten over veel slaven. De boodschap is duidelijk. Zij maant hem af om als rechter ook maar iets te doen te hebben met deze Rechtvaardige, zo noemt zij Christus. In sommige boekwerken lezen we dat ze een Joodse naam had. Er wordt bij gezegd dat ze veel geleden heeft, niet in "een", maar in "den" droom om Zijnentwil. Het moet een zeer bijzondere droom geweest zijn, zodanig dat haar man dit moest weten en daar ook naar moest handelen.

Als in de geschiedenis van Esther en Mórdechai, Haman zo ellendig thuiskomt na de hele dag voor een paard gelopen te hebben en maar moest roepen dat die man op het paard, Mórdechai, zeer deelde in de gunst des konings, zegt zijn vrouw Zeres ook nog wat tegen hem. En wat is dat? Met de wijzen zegt zij: als die Mórdechai van het zaad der Joden is, gaat u het verliezen. Hiervan was die dag eigenlijk al een voorspel. Deze voor ons verder onbekende vrouw van Pontius Pilatus zegt nu dat zij niet wilde dat hij doorging met zijn rechtspraak om

Inhoud

- 1 Christus' onschuld en rechtvaardigheid
- 2 Provinciale verkiezingen op 18 maart
- 3 Meelezen in Het Schatboek (11)
- 4 Curatorium van de Theologische School
- 5 De refozuil onder vuur (1)
- 6 Zelfbeschadiging
- 7 Even maar...
- 8 Wakker worden, maar hoe? (1)
- 9 Wat is zonde? (2)
- 9 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Christus te laten veroordelen. Door een droom zag zij meer dan de beschuldigers van Christus. En zij wilde dat haar man dit ook zag. Zij had hem er niet voor over dat hij als rechter het verkeerd zou doen. In de droom is haar getoond dat Christus rechtvaardig was. Heb toch niet te doen met die Rechtvaardige, zo staat er. Hebben wij dit al mogen leren? Straks, als Christus aan het kruis gestorven is, zal een hoofdman, eveneens een Romein, uitroepen: "Waarlijk deze mens was rechtvaardig." Hij riep niet alleen, zie Mattheüs 27:54.

Geliefde lezer, als Hij niet rechtvaardig zou zijn, zou Zijn kruisdood geen waarde hebben. Maar, is dat nu juist niet het wonder: Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen? Dan kan het ook nog voor u, die dit leest, wie u ook mag zijn. Lees in dit verband Romeinen 3:21-31 eens.

De Bijbel zegt niet meer over deze vrouw, dan dat ze in de droom veel heeft geleden om Zijnentwil en dat haar man dat weten moest. Het over-

tuigde hem des te meer dat de Joden onschuldig bloed gingen vergieten. Doch al wies hij zijn handen, het water nam zijn schuld hierin niet weg. Wel zegt de Heere dat die Hem aan Pilatus had overgeleverd groter zonde had, Joh. 19:11. Doch wat is ons aandeel in dit alles? Want daar zal het toch met elk mens moeten komen. Dat het nu om onze zonden is dat Hij die lijdensweg en kruisdood heeft moeten ondergaan. Wat wordt de zonde dan bitter en de smart groot. Doch ook Zijn bloed wordt, op Gods tijd, dierbaar. Is haar lijden zo geweest in haar droom? Dan heeft zij Christus anders mogen zien dan haar man. Doch wij weten dit niet. De eeuwigheid zal het openbaren. Alleen God weet het.

Doch zeg eens, wat mag u aan Hem hebben? Dat die vraag u eens niet meer los zou laten, want uw leven is maar een damp. En volk des Heeren, u dan die gelooft is Hij dierbaar. Ook in Zijn lijden? Lees Lukas 18:34.

Opheusden, ds. G.M. de Leeuw

gen de komende vier jaar de verantwoordelijkheid voor de provinciale politiek. Net als in de Tweede Kamer moet een regering gevormd worden. We noemen dat het college van Gedeputeerde Staten; het dagelijkse bestuur. Alleen in Zeeland heeft de SGP momenteel een gedeputeerde. In zes provincies heeft de SGP nu zitting in de Staten, met totaal twaalf SGP-statenleden. Daarnaast is er in Noord-Holland een statenlid van de lijst ChristenUnie/SGP. In Drenthe doet de SGP voor de tweede keer mee aan de verkiezingen. Wat zou het mooi zijn als het lukt om ook hier een zetel te bemachtigen!

Taken provincie

De achterliggende tijd is er veel discussie geweest over de provincies. Minister Plasterk wilde graag vijf tot zeven landsdelen vormen. Zover kwam het niet. Eigenlijk zijn we sterker uit de discussie gekomen! De huidige provincies zijn een onmisbare schakel tussen gemeenten en Rijk. De provinciale overheid gaat over belangrijke zaken in de regio. De bereikbaarheid over weg, spoor en water. Het aanleggen van wegen en fietspaden. Openbaar vervoer. Cultuursubsidies. Aanleggen nieuwe natuur en natuurbeheer. Ruimtelijke ordening, d.w.z. plaats voor wonen, werken (bedrijfsterreinen) en recreëren. Denk verder ook aan de zorg voor de regionale economie, landbouw, veeteelt en visserij. Kortom, een veelheid van taken die direct betrekking hebben op de inwoners.

Christelijk getuigenis

In een steeds meer seculiere maat-

Provinciale verkiezingen op 18 maart

Uw stem telt dubbel...!

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel,... Rustig gaat de aanwijsstok van de meester van de ene naar de andere provincie. De klas dreunt luid en duidelijk de namen van de provincies én hoofdsteden op. Zo ging het toen, zo gaat het nu. Ondanks het pleidooi van minister Plasterk voor minder provincies!

U zult uw oproepkaart waarschijnlijk al in de bus hebben. Op 18 maart is het zover. In iedere provincie zal gestemd worden voor de leden van Provinciale Staten. Om de vier jaar zijn er verkiezingen.

Nederland heeft twaalf provincies. De grootste zijn Noord-Brabant en Gelderland. De dichtst bevolkte zijn Zuid- en Noord-Holland. Provincies hebben een eigen hoofdstad, waar het provinciaal bestuur is gevestigd. De gekozen volksvertegenwoordigers noemen we de Provinciale Staten. Niet overal zijn evenveel statenleden. Dat hangt af van de grootte van

de provincie, gemeten naar inwoneraantal. Zo heeft Flevoland 41 statenleden, Gelderland 55 en Zeeland 39. De nieuwgekozen statenleden dra-

We moeten onze plicht verstaan. De SGP bedrijft politiek volgens Bijbelse waarden en normen. Gods Woord is de beste norm.

schappij kan en mag het christelijk getuigenis niet ontbreken. Steeds meer worden christelijke normen met voeten getreden. Onverminderd blijft de partijdoelstelling van kracht: 'Gods Woord tot meerdere erkenning brengen'. Ook in de provincies. Hoe? Door als kiezer deel te nemen aan ons democratisch stelsel. En al is dan het getal niet het belangrijkste, elke stem telt wel mee. We hebben als kiezer én gekozene een roeping in deze samenleving. Een christen moet een zoutend zout en een lichtend licht zijn in het midden van een krom en verdraaid geslacht. Niet omdat we beter zijn, maar omdat we weten dat in het onderhouden van Gods geboden groot loon is! De Heere wil daar, ook in onze provincies, Zijn zegen aan verbinden. Maar wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén.

Waarom SGP?

In de provincie gaat het veel over praktische zaken. Gods Woord geeft echter duidelijk aan dat alle zaken van belang zijn. We lezen dat in Leviticus 19 en Mattheüs 25. De Heere Zelf verbindt Zijn Naam aan grote en kleine zaken. Niet voor niets staat er telkens weer in Leviticus, ook als het gaat om brood voor de armen, 'Ik ben de HEERE'. Dat geeft duidelijk aan dat we alle dingen moeten doen tot eer van Zijn Naam en tot heil van onze naaste. Daarom eindigt Leviticus 19 met 'Daarom zult gij al Mijn inzettingen en al Mijn rechten onderhouden, en zult ze doen; Ik ben de HEERE!'. We moeten dus onze plicht verstaan. De SGP bedrijft politiek volgens Bijbelse waarden en normen. Gods Woord is de beste norm. Het zal tot zegen zijn van de samenleving in onze provincies. Het moet ons te doen zijn om een provincie waar mensen omzien naar elkaar, die een gezonde regionale economie heeft, waar de zondag rustdag is en waar mensen zich veilig voelen.

Eén is twee

Op 18 maart gaat u een stem uitbrengen voor de Provinciale Staten. De statenleden kiezen vervolgens op 26 mei de 75 leden van de Eerste Kamer. Elke stem telt dus dubbel. Het is belangrijk dat de SGP ook hier vertegenwoordigd is. Dat is de laatste jaren wel gebleken. Mogen we rekenen op uw gebed en stem, ook van de jongeren?!

A.J. van der Maas,
SGP-statenlid in Zeeland

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 8:
Ik geloof in God

11

Deze keer halen we enkele stukjes aan uit de Tafel van deze Zondag.

Artikelen van het algemeen christelijk geloof

'Wat betreft de verlossing van de mens uit zijn ellende moet vooral opgemerkt worden:

1. *Door Wie* deze verlossing teweeggebracht is (Zondag 6).
2. *Voor wie* deze verlossing teweeggebracht is (Zondag 7).

Opdat eenieder zichzelf op de rechte wijze zal kunnen beproeven of hij onder hen gerekend kan worden, is geleerd wat een waar geloof is. En verder, om dit nog beter te verstaan, wat een christen nodig is te geloven tot zaligheid. Er is verklaard dat dit kort samengevat is in de *Artikelen van het algemeen christelijk geloof*. Omdat deze artikelen door velen, die ze met de mond belijden, toch niet voldoende of niet Schriftuurlijk verstaan worden, worden ze vervolgens in de catechismus op een zeer gepaste wijze en overeenkomstig de Schrift verklaard.'

De verdeling van de Artikelen des geloofs (vraag 24)

'De Artikelen des geloofs zijn niet alleen kort opgesteld, maar ook de een na de ander in een zeer goede orde, die ertoe dient om ze des te beter te verstaan en te onthouden. Zij bevatten in het kort de hele leer van het Evangelie. Het Evangelie is niets anders dan een verklaring van het genadeverbond dat God met Zijn Gemeente [Kerk] door de Middelaar heeft opgericht. Daarin zijn, evenals in alle andere verbonden, twee delen of partijen tussen wie het verbond opgericht is: God aan de ene zijde en de Gemeente [Kerk] aan de andere zijde.'

Ik geloof in God (vraag 25)

Het eerste artikel is in deze woorden verrat: **Ik geloof in God**. Daar moet de zin voorlopig ophouden. Dit is een korte samenvatting van alle andere artikelen die over God handelen en hierna volgen als een uitgebreidere verklaring. In het ware geloof worden vereist:

- A. De *kennis en toestemming*, of: wat wij van God moeten weten en voor waar houden.
Daarvan wordt geleerd: 'Dat God Zich alzo in Zijn Woord geopenbaard heeft, dat er maar een enig Goddelijk Wezen is, Dat bestaat in drie onderscheidene Personen, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, welke Drie de enige, waarachtige en eeuwige God zijn.'
- B. Het *vertrouwen* dat, of: de vrucht en nuttigheid die eenieder die deze kennis en toestemming heeft, zichzelf moet toe-eigenen.
Dit wordt uitgedrukt met deze woorden van het artikel: **Ik geloof in God**. Dat is immers wat anders dan te zeggen: 'Ik geloof dat er een God is', of: 'Ik geloof God'. Iemand kan wel geloven dat er een God is, die echter *in* God niet gelooft. 'God geloven' is datgene wat God zegt, toestemmen of voor waar houden. Maar 'in God geloven' is zijn vertrouwen in Hem stellen en niet alleen verzekerd zijn dat er een God is en dat Hij zodanig is als Hij door Zijn eigenschappen en Zijn Woord beschreven wordt, maar ook dat Hij een zodanige God zal zijn tegenover ons in het bijzonder, tot onze zaligheid; en dat een ieder voor zichzelf (Ps. 33:12; 144:15).

Uit: Zondag 8; HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

Curatorium van de Theologische School

Zo de Heere wil en wij leven zal het Curatorium van de Theologische School vergaderen **op maandag 18 mei tot en met woensdag 20 mei 2015**. Deze dagen zijn in het bijzonder bestemd om de personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School. Het behoort tot de taak van de kerk om hen te onderzoeken die naar het predikambt staan. Paulus schrijft aan Timótheüs dat zij eerst beproefd worden en dat zij daarna dienen (1 Tim. 3:10). De kanttekenaren merken bij deze tekst op dat de beproeving moet gebeuren door de regeerders van de gemeente. Op een andere plaats wijst men op de noodzaak van behoorlijke en genoegzame beproeving van de persoon, zijn leer en leven (1 Tim. 5:22).

De God aller genade ontferme Zich over onze gemeenten. Verschillenden van onze predikanten zijn de leeftijd van zestig jaar gepasseerd. De Koning van de Kerk mocht ons nog mannen toeschikken in Zijn gunst. Ds. A. Vergunst schreef: Het middel van het gebed! Laat deze zaak echt(!) een zaak van gebed mogen worden, opdat de Heere ons Zelf jonge mannen toeschikken zal, in wie de zekere tekenen van godzaligheid zijn en tot wie Jezus Zelf gezegd heeft: Weid Mijn schapen. Als het gebed voor deze zaken kwijnt, zal de vrucht er ook naar zijn. We leggen deze zaken de gemeenten voor, de leraren, de ouderlingen, de diakenen, de huisvaders, de huismoeders, mannen, vrouwen, jongens en meisjes: Bidt de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote (Matth. 9:38). Want als de Heere uitstoot, baant Hij ook de weg, waarlangs deze tot de dienst in het midden van de gemeenten komen zullen' (Uit: 'De roeping tot het predikambt').

Tot de uitbreiding en instandhouding van Zijn Koninkrijk kan dit ambt niet gemist worden! Het Formulier tot bevestiging van de Dienaars des Woords zegt: 'Uit deze dingen kan men zien welk een heerlijk werk het herdersambt is, nadeemaal zo grote dingen daardoor uitgericht worden; ja hoe gans noodzakelijk het is om de mensen ter zaligheid te brengen. Hetwelk ook de oorzaak is waarom de Heere wil dat zulk een ambt altijd zal blijven'. In het midden van onze gemeenten mocht een gedurig gebed opgaan, tot het welzijn van Sion en voor de uitbreiding naar Zijn Koninkrijk. Van onze kant zijn er geen redenen, immers alles getuigt tegen ons. Maar naar het vrije van Zijn eeuwig welbehagen mocht God opstaan en Zich over Sion ontfermen.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen.

Bij de aanmelding dient *de volgende procedure* te worden gevolgd:

- 1) u meldt u aan bij uw kerkenraad (voorwaarde: minstens één jaar belijdend lid zijn van onze Gereformeerde Gemeenten);
- 2) indien de kerkenraad u een attest verleent, moet dit attest u *persoonlijk* worden overhandigd;
- 3) een brief met het bijgevoegde attest wordt *door u* verzonden en moet **vóór zaterdag 25 april 2015** in het bezit zijn van onze secretaris;

Aan de kerkenraad wordt *daarna* een formulier toegezonden, dat *volledig* en *zorgvuldig* dient te worden ingevuld.

Uzelf wordt ook een formulier toegezonden waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consultant aanwezig is op de betref-

fende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consultant duidelijk te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk adres en op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden. Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. M. Karens
Sigmondstraat 49
4251 ZA Werkendam

In deze oproep is begrepen het uitzien naar mannen die (na opleiding) als zendingspredikant mogen uitgaan. De nood dringt ook op de onderscheiden zendingsgebieden!

Of zo het mogelijk zou zijn om te dienen onder het Joodse volk, de beminden om der vaderen wil.

"En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde zijn."

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen.

Namens het curatorium:
ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

De refozuil onder vuur

Onder de titel "De refozuil onder vuur" verscheen een boek van dr. C.S.L. Janse, oud-hoofdredacteur van het Reformatorisch Dagblad. Hij heeft zich de afgelopen jaren intensief beziggehouden met het verschijnsel verzuiling en de onderliggende motieven. In 1985 promoveerde Janse op een godsdienstsociologische studie getiteld "Bewaar het Pand". Het nu gepubliceerde boek verscheen bij Labarum Academic te Apeldoorn (ISBN 978 94 6278 2020; 264 blz.; € 16,95).

Het is een treffende titel voor een boek dat probeert duidelijk te maken wat de waarde is van instituties op basis van Schrift en belijdenis. Er is de laatste tijd al veel te doen geweest over de vraag of de zuil, en dan met name de zuil van de bevindelijk gereformeerden of het reformatorische volksdeel, nog wel betekenis heeft. Sommigen menen dat de zuil zijn langste tijd heeft gehad en dat we de vensters naar de wereld meer moeten opengooien. Anderen zijn van mening dat de zuil nog steeds zijn waarde en betekenis heeft, al wordt er ook aan allerlei kanten aan getornd.

Bedreigingen

De schrijver komt tot de conclusie dat de reformatorische zuil nog steeds overeind staat. Hij vraagt zich echter af hoe stevig het fundament van de zuil is. Niet door wat er op papier staat, want papier is geduldig. Statuten en reglementen kunnen spreken over een onveranderlijke grondslag. Het gaat echter om het geestelijk fundament. Is er niet veel geesteloosheid, materialisme en wereldgelijkvormigheid?

De schrijver spreekt de vrees uit dat het gebrek aan geestelijk leven en uitholling van binnenuit, naast de secularisatie van Nederland, de grootste bedreigingen vormen voor de reformatorische zuil. Daarbij spreekt hij als zijn mening uit dat allerlei onderdelen van de reformatorische zuil misschien niet lang meer zullen bestaan, omdat hun functioneren door ingrijpen van buitenaf onmogelijk

wordt gemaakt of doordat een wereldlijke achterban er de noodzaak en de waarde ervan niet meer inziet. Het kan ook zijn dat bepaalde organisaties en activiteiten in een geheel veranderde situatie niet meer zo zinvol zijn. Belangrijkste vraag is echter die naar de identiteit van allerlei organisaties en instellingen die vanouds tot de reformatorische zuil gerekend worden. Zal die identiteit nog herkenbaar blijven?

Om tot deze conclusies en vragen te komen geeft de auteur een scherpe analyse van de totstandkoming van de, wat we korthedshalve noemen, refozuil. In het eerste hoofdstuk geeft hij behalve een opzet van het boek, ook aan hoe de ontzuilingsgolf die Nederland kenmerkte in de vorige eeuw nu ook de reformatorische kring heeft bereikt. Kritische en negatieve opmerkingen zijn en worden er gemaakt over de refozuil. Hij haalt nogal uit naar B.J. Spruyt, die zich behoorlijk negatief uitliet over de refozuil. Met instemming haalt hij aan de mening van een betrouwbare buitenstaander Andries Knevel, die het voor het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten als een voordeel beschouwde 'dat het een eigen mini-zuil heeft opgebouwd'.

Concentrische cirkels

Het theoretisch kader dat hij in hoofdstuk twee schetst is niet eenvoudig. Hij knoopt daarin aan bij allerlei sociaal-wetenschappelijke theorieën en beschouwingen over het verschijnsel verzuiling. In het voorgaande hoofd-

stuk heeft hij opgemerkt dat er lezers kunnen zijn die daarin minder geïnteresseerd zijn. Daarom staat aan het slot van dit hoofdstuk een samenvatting.

Hoewel dit hoofdstuk de nodige concentratie kost om het te lezen, is het toch de moeite waard om er kennis van te nemen, al zou het alleen maar zijn om de redenering te kunnen volgen, waarom Janse komt tot de groepering van de verschillende levensterreinen in een reeks concentrische cirkels rond de levensbeschouwelijke kern.

Die cirkels gaan uit van de levensbeschouwing van orthodoxe christenen. De eerste cirkel staat het dichtst bij de levensbeschouwing, de vierde staat er het verst vanaf. Tot de eerste behoren catechese, jeugdwerk, mannen- en vrouwenverenigingen en andere vormen van kerkelijk of confessioneel gebonden vormingswerk. Tot de tweede cirkel rekt hij het onderwijs en de zorg, alsmede het diaconaat. Tot de derde cirkel behoren dan de media en de politiek. Ook kunnen daartoe gerekend worden organisaties voor hulpverlening in het buitenland en organisaties die betrekking hebben op vrijetijdsbesteding. Bij de vierde cirkel tenslotte behoren dan organisaties van werkgevers en werknemers, boerenbonden, beroepsverenigingen van een bepaalde levensbeschouwelijke signatuur, alsmede bezinningsorganisaties op sociaal-economisch gebied. Ook coöperaties, ziekenfondsen en woningbouwverenigingen kunnen hier genoemd worden. Deze groepering maakt duidelijk dat naarmate men meer in de buitenste cirkels opereert, het gemakkelijker zal zijn om in een breder verband samen te werken. 'De eigen specifieke identiteit komt daar minder tot uitdrukking.'

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

De refozuil onder vuur. Het gaat echter om het geestelijk fundament. Is er niet veel geesteloosheid, materialisme en wereldgelijkvormigheid?

Zelfbeschadiging

Binnen de Particuliere Synode Zuid (Zeeland en Goeree-Overflakkee) is Stichting Hulpverlening (aan Psychisch Zieken) actief. Aan het woord zijn de pastoraal werker en een bestuurslid.

Wat is zelfbeschadiging? En waarom zouden mensen zichzelf beschadigen, zichzelf pijn doen? Dit is geen gemakkelijk onderwerp. Het is ook zeker een onderwerp dat voor sommige mensen heel dichtbij komt. Het is daarom met grote terughoudendheid en schroom dat we enkele dingen noemen.

Bij de kassa

'Mamma, die mevrouw heeft heel veel donkere strepen op haar arm. Moet je kijken!' De dochter van 5 jaar zit in het stoeltje van de winkelwagen en zegt het luid. Moeder krijgt een kleur van schaamte. 'Janine, hier, ik heb koekjes gekocht. Wil jij die voor mij vasthouden?' Later in de auto probeert moeder het uit te leggen: 'Het is niet netjes om hardop te zeggen dat iemand er anders uitziet. Dat is voor de ander niet fijn'. Zou Janine van 5 het begrepen hebben? De mevrouw met de beschadigde arm loopt snel met haar boodschappen naar buiten.

Een moeilijk woord voor zelfbeschadiging, is automutilatie. Dat zijn handelingen die een persoon verricht waardoor hij of zij zichzelf beschadigt, bezeert en verminkt. Er zijn verschillende gradaties van zelfbeschadiging. Een lichte vorm is een wondje openkrabben of nagelbijten; een zwaardere vorm is bijvoorbeeld met een

scherp mes snijden in de huid, haren uittrekken, jezelf slaan met een hard voorwerp of bij jezelf brandwonden aanbrengen. Maar waarom jezelf pijn doen? In dit artikel gaat het over de zwaardere vormen.

Bijvoorbeeld met een scherp mes snijden in de huid. Maar waarom jezelf pijn doen?

Het zal duidelijk zijn dat dit gedrag niet op zichzelf staat. Het heeft een bepaalde achtergrond of een bepaalde aanleiding. Waarom komt iemand tot deze daden? In sommige gevallen is er sprake van gewoonte. Maar bij de zwaardere vormen moeten we toch denken aan een psychische ziekte of stoornis. Er is dan vaak een negatief zelfbeeld. Het kan leiden tot opname en daarmee behoort het tot het aandachtsgebied van onze Stichting. Zelfbeschadiging is wat anders dan masochisme, waarbij pijn, macht en manipuleren leiden tot (seksueel) genot. Dat laatste is zeker niet zoals de Heere het samenzijn als man en vrouw heeft bedoeld. Gods gebod is liefhebben. God liefhebben, je naaste liefhebben en jezelf liefhebben. Dat betekent het beste zoeken!

Het is heel moeilijk om met zelfbeschadiging te stoppen. Het heeft een bepaalde verslavende werking. Het kan een bepaalde kick geven. De verslavende werking onderstreept het belang van deskundige hulp.

De verslavende werking onderstreept het belang van deskundige hulp.

Mogelijke redenen

Wat zijn mogelijke redenen dat iemand zichzelf beschadigt? Het kan een reactie zijn op zich tekortgeschoten voelen. Dan is de pijn een soort straf. Het kan ook een afreageren zijn van innerlijke pijn; de innerlijke pijn wordt dan omgezet in lichamelijke

pijn. Daarmee wordt de innerlijke pijn tijdelijk naar de achtergrond gedrongen. Er is dan geen andere, betere manier om de innerlijke pijn te uiten. De innerlijke pijn wordt hierdoor niet verwerkt, maar is tijdelijk uit beeld en blijft in stand.

Soms komt het voort uit een bepaalde dwang; we spreken dan over een dwangstoornis.

Laten we niet onderschatten hoe groot, hoe zwaar en hoe ontzettend pijnlijk innerlijke wonden kunnen zijn. Het is voor een buitenstaander, iemand die hier geen last van heeft, nauwelijks te peilen. Innerlijke pijn kan voortkomen uit een bepaald verleden, bijvoorbeeld mishandeling, machtsmisbruik of seksueel misbruik. Ook kan er sprake zijn van jezelf minder voelen, depressieve gevoelens, psychiatrische stoornissen, innerlijke leegte of innerlijke agressie. Zelfbeschadiging is een manier geworden om met deze pijn en problemen om te gaan.

Zelfbeschadiging is een manier geworden om met innerlijke pijn en problemen om te gaan.

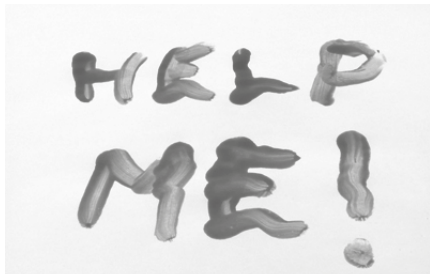
Deze mensen hebben, naast een goede behandeling, heel veel liefde nodig. Liefde van mensen: een luisterend oor, een open houding, een niet-veroordelende benadering. Maar ook deze mensen kunnen niet zonder de liefde en genade van God. Christus weet als geen ander van innerlijke pijn, van verdriet, van eenzaamheid en van niet begrepen worden. Hij nodigt de zondaar om tot Hem te komen, met de noden van het leven en met de oneindig grote nood van ons zondaarsbestaan.

Is het jouw strijd?

Belangrijk is om te onderkennen wat er aan de hand is. Een tip is om jezelf af te vragen: 'Als ik mezelf nu pijn doe, wat wil ik daarmee dan zeggen?' Probeer dat (liefst met hulp van iemand

die je vertrouwt) te achterhalen. Een andere tip is om je levensverhaal in beeld te brengen. Wat waren daarin fijne gebeurtenissen en wat waren minder fijne momenten? Hoe is het nu? Wat heeft dat met je gedaan? De neiging tot zelfbeschadiging geeft aan dat er vanbinnen iets is dat om aandacht of hulp vraagt. Vermijd de plaatsen en de momenten waarop het moeilijk is. Zoek hulp om de cirkel

te doorbreken! Vouw je handen, zeker als het moeilijk wordt. Bid bij voorkeur hardop.

*Zoek hulp
om de cirkel te doorbreken!
Vouw je handen,
zeker als het moeilijk wordt.*

Weet je iemand die hiermee strijdt? Ga op een gelijkwaardige manier om met deze persoon. Geef steun. Geef aandacht. Luister. Bied veiligheid. Werk aan op uitstel van ongewenst gedrag. Stel open vragen. Begeleid richting hulpverlening. Vermijd goedbedoelde adviezen als hier niet om wordt gevraagd. Geef complimenten voor de openheid. Toon liefde. Sta

naast de ander. Bid samen om kracht en bewaring.

Pastoraal

Tot slot: wie zal de nood, de strijd en het verdriet peilen, anders dan Christus de Heere? Laten we als ambtsdragers daarop wijzen. Laten we in alle liefde en met bewogenheid naast onze medemens staan. Het kan al zo vertroostend zijn om stil bij iemand te zitten, om te luisteren. En laat het Woord spreken. 'Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden' (Joh. 10:9). Hij gaf Zijn leven voor de schapen. Mogen wij bij Zijn kudde horen?

Waarde,
Ooltgensplaat,

G. van Veldhuisen
K.J. Nipius

Even maar...

Blind en van ver?

De lijdensweken, dat zijn de zeven rustdagen voorafgaand aan de Goede Vrijdag, op 3 april 2015. Elke zondag hoort u een lijdensstof: een overdenking waar het borgtochtelijke lijden van de Middelaar centraal staat. U hoort dan eigenlijk drie dingen:

- wat wij verdienen
- wat Hij deed in plaats van al de Zijnen
- hoe de Heilige Geest dit toepast in het hart.

Vandaar de vraag: hoe luistert u naar lijdensstoffen? Hoe zit u dan in de kerk? Heeft het uw bijzondere aandacht en misschien wel een zekere voorliefde? Of... als u eerlijk bent, zegt het u zo weinig? Zou u eigenlijk blij zijn, als deze zeven weken weer voorbij zijn? Dan horen we weer eens wat anders. Nee, dat zeg je natuurlijk niet hardop, maar wat denkt u? En hoe komt dat dan?

U kent het gedicht van Mac Cheyne wel: 'Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart...' Juist voor deze lijdensweken staan daar zulke veelzeggende zaken in. Hij zal

ongeveer twintig jaar geweest zijn, toen hij dit gedicht maakte. Hij belijdt in het teruggeleid worden hoe hij onder de lijdensgeschiedenissen luisterde. Echt niet onverschillig. Hij had zelfs tranen in zijn ogen als hij het kruisewangelie hoorde: 'Ik weend' om de pijn van mijn lijdende Heer'.

Maar - en dan komt de kwaal - 'k stond blind en van verre, in mijzelf zo rijk'. Uit de Heilige Schriften hoorde hij van het Lam. Maar hij had Het niet nodig. Hij kende namelijk geen schuld en gevoelde geen smart. De Godsontmoeting met de Rechtvaardige drukte hem niet. En toch... ik weende; zijn gevoel werd gestreeld. Medelijden vervulde zijn jonge hart. Zoals er wel meer zijn, die in deze lijdensweken zich (laten) strelen met het beluisteren van de martelaar. Cultureel misschien best hoogstaand en aansprekend. Maar o wee: geen schuld en geen smart! Blind en van verre, in mijzelf zo rijk... Dan kan streling zelfs gevaarlijk zijn. Dan kan ontroering een gevaarlijke klip zijn, waarop we bedrieglijk vastzitten. Want de Middelaar Gods en

der mensen krijgt alleen waarde wanneer we last hebben van onze schuld en bekennen Zijn kroon te hebben gevlochten en Zijn lijdensbeker te hebben gevuld.

Vandaar het zo wezenlijke, na drie coupletten serieuze dwaling: 'Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt. Toen werd in mijn ziele de vreze gewekt. Toen voeld' ik wat eisen Gods heiligheid deed. Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleed'.

Deze deugdzame, serieuze jongen die ontroerd werd in de lijdensweken werd een walgelijke zondaar voor God. Het vonnis der wet veroordeelt hem en daaronder moet en wil hij hartelijk buigen. Zo wordt er heil, vreugde en vrede in een lijdende Jezus ervaren. In hun eeuwige honger en kommer zullen ze niet omkomen. Zo worden hongerigen en dorstigen naar de gerechtigheid getrokken naar deze Borg, de HEERE onze gerechtigheid, in Wie geen tekort is.

Dat gun ik u in deze weken zo van ganser harte!

v. A.

Wakker worden, maar hoe?

We beleven ingrijpende tijden. Niemand zal dat ontkennen. De wereld staat in brand. We vragen ons bezorgd af wat ons gaat overkomen. Wie houdt er rekening mee dat deze wereld zich haast naar de dag van Christus' wederkomst? Om ons daarbij te bepalen verscheen onlangs het boek "Wake up!" Het trekt veel aandacht en wil ons wakker schudden. Hoe gebeurt dat?

Arnold Lamm en Emile-Andre Vanbeckevoort publiceerden het boek "Wake up!" (word wakker) vorig jaar. Inmiddels is de achtste druk verschenen. Volgens de bijbehorende website worden er studiedagen en zelfs een studieweekend belegd om meer onderwijs te geven over het boek. De hele presentatie ziet er professioneel uit. De omslag van het boek is op zichzelf een plaatje, vol symboliek. Het roept nieuwsgierigheid op en dat doet het boek zelf ook. Op een of andere manier trekt het boek, uitgegeven door Het Zoeklicht in Doorn, duizenden mensen aan. Het bekoort hen, houdt hen in de greep. Na verschillende vragen van lezers willen we er iets over schrijven.

In de kerken wordt weinig gesproken over de wederkomst van Christus. Het is daarom nodig om wakker te worden.

Boodschap

Wat is de belangrijkste boodschap van de ruim 500 bladzijden van het boek? De titel "Wake up!" maakt dat duidelijk. In de kerken wordt weinig gesproken over de wederkomst van Christus. Het is daarom nodig om wakker te worden. En dat is waar! In een afsluitend artikel willen we daar nog iets meer over schrijven. Het gaat nu eerst over de manier waarop de schrijvers de kerken willen wakker schudden. Lamm en Vanbeckevoort zijn ervan

overtuigd dat er weinig aandacht is voor de wederkomst omdat de kerk is losgeraakt van haar wortels in het Oude Testament. In plaats van het Hebreeuwse denken uit het Oude Testament is er Grieks, heidens denken de kerk binnengedrongen, waardoor de bijbelse boodschap verduisterd werd. Wat voor gevolgen heeft dit? Wel, de diepere boodschap van het Oude Testament is zoekgeraakt. Die diepere boodschap blijkt inderdaad heel diep te zijn, want ze is verborgen in patronen van de Hebreeuwse taal en de symboliek van Joodse tijden en feesten. De oogstfeesten in het Oude Testament en het Joodse huwelijksritueel geven ons volgens de auteurs 'fascinerende informatie' over de aanstaande wederkomst van Christus.

Opdracht

Wat is nu de opdracht van de kerk? We moeten, aldus de auteurs, de verborgen codes van het Oude Testament ontcijferen. Anders gezegd, het Oude Testament moet gedecodeerd worden, zodat de lijnen naar onze tijd zichtbaar worden. Als we dat in het voetspoor van de auteurs doen, blijkt bijvoorbeeld dat de stichting van de Joodse staat in 1948 en de herovering van Jeruzalem in 1967 exact af te leiden zijn uit de Joodse feesten in het Oude Testament. Zelfs maans-

verduisteringen van vorig jaar en dit jaar staan in verband met de Joodse feesten, zo leiden de auteurs af uit berekeningen van de NASA. Zelf spreken ze over een 'adembenemende tocht langs de NASA, Gods feesten, tijdslijnen, Jubeljaren en zeer bijzondere schaduwen en beelden'. Op deze tocht krijgt de lezer 'hoop en vernieuwd perspectief op het Koninkrijk van Jezus Christus'.

Duizelen

Misschien duizelde het u bij het lezen van het voorgaande stukje. Mogelijk dacht u: Hier heb ik nooit van gehoord, is dit belangrijk voor ons? Zo hebben in elk geval tal van landgenoten gedacht die het boek "Wake up!" hebben gekocht. Ze zijn gaan lezen en lieten zich meeslepen. Een van de lezers belde me op. Dit boek moet u lezen, zo luidde zijn boodschap. Het is zo sterk, het valt niet te ontcrachten. Anderen denken misschien: Hier kan niets van waar zijn, waarom zouden we onze tijd besteden aan het zoveelste boek over de toekomst vol met fantasieën.

Oudere lezers herinneren zich nog wel de boeken van de Amerikaan Hall Lindsey. Op een meeslepende wijze schreef hij in de jaren zeventig van de vorige eeuw over de eindtijd. Terwijl de wereld in de spanning van de Koude Oorlog leefde, lieten miljoenen mensen zich haast betoveren door het boek "De planeet die aarde heette". Wie de aanstaande wereldrampen wilde ontkomen, moest zich vastgrijpen aan een laatste strohalp, de komst van de nieuwe Messias, zo luidde de boodschap van het boek.

Niet uitgekomen

De boeken van Hall Lindsey zijn nu voor een habbekrats tweedehands te koop. Veel van zijn angstaanjagende voorspellingen zijn niet uitgekomen. En daarmee zijn de boeken verouderd.

Eén verschil is er wel tussen de boeken van Hall Lindsey en "Wake up!" Lindsey keek sterk vooruit naar de toekomst, "Wake up!" doet dat ook wel, maar is minder concreet. Het boek grijpt, zoals we al zagen, vooral terug op het Oude Testament en probeert van daaruit lijnen door te trekken naar de toekomst. Hoe moeten we dit beoordelen? Daarover gaan we nadenken in het volgende artikel.

(wordt vervolgd)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Wat is zonde?

Nadat de vorige keer de vraag is gesteld: "Is er zonde", komt in dit artikel aan de orde: "Wat is zonde". Het Schatboek zeg hiervan: 'Zonde is ongerechtigheid (1 Joh. 3:4), anders gezegd: al wat met de wet Gods in strijd is'. Hier willen we de vinger bij leggen.

Hier wordt heel duidelijk gezegd wat ongerechtigheid is. Het is een woord, naast het omgekeerde ervan (gerechtigheid), wat bepalend gaat worden in dit gedeelte van de catechismus. Vervolgens noemt het Schatboek het wezen van de zonde 'een gebrek'. De neiging of handeling die in strijd is met de wet Gods komt hieruit voort. Nu kunnen we ons afvragen: is de zonde een gebrek? Zijn we gebrekkig? Zijn we niet geheel verdorven? Zeker! Het Schatboek gaat het woordje 'gebrek' straks uitleggen als 'gemis'. Gemis bijvoorbeeld aan liefde tot God en de naaste. In die zin is dit woordje peilloos diep en moeten we het niet oppervlakkig nemen zoals wij het nu wel gebruiken. Wat de zonde tot zonde maakt is, dat het in strijd is met de wet Gods.

Hiermee is onlosmakelijk verbonden de schuld van de persoon die zondigt. De zondaar zal met tijdelijke en eeuwige straffen gestraft moeten worden, naar de orde van Gods gerechtigheid. Hier komt het woordje 'gerechtigheid' naar voren. De ongerechtigheid moet naar Gods gerechtigheid gestraft worden.

In Gods kinderen ('de gelovigen', zegt het Schatboek), worden zij niet eeuwig gestraft. Daarom moet bij deze straf gezegd worden: 'tenzij er vergeving geschiedt omwille van de Middelaar, de Zoon van God'. De natuur van de zonde is dat deze de eeuwige straf verdient. Vergeving geschiedt uit genade. Zij die in Christus geloven worden niet met de eeuwige dood gestraft, omdat de zonde hun om Christus' wil niet toegerekend wordt.

Zonde is gemis in het verstand: onwetendheid en twijfel aangaande God en Zijn wil. Het is gemis aan liefde tot God en de naaste, aan blijdschap in God en het gemis van een vurig verlangen om

God gehoorzaam te zijn naar al Zijn geboden. En dan is er ook de begeerlijkheid, de kwade neiging, de weerspanning van het hart en van de wil tegen de wet van God en tegen het oordeel van het verstand.

Deze zonden worden door God veroordeeld. Dit blijkt uit Zijn wet (Deut. 27:26, Ex. 20:17). De wet eist juist de volkomen kennis van God en liefde tot God en de naaste. Het blijkt uit vele getuigenissen in héél Gods Woord, bijvoorbeeld in Genesis 6:5, Jeremia 17:9 en Romeinen 7:7, uit de straffen en de dood. Dit geldt, en dat moet met veel teerheid worden gezegd, ook de kinderen die nog geen goed of kwaad gedaan hebben. Ze hebben toch zonde

en daarom heerst ook de dood over hen (Rom. 5:14).

Nu kunnen we wel zeggen dat we er toch niets aan kunnen doen en daarom geen straf verdiend hebben, maar dat is niet vol te houden als het gaat om Gods oordeel! Het gemis en de neiging die door ons niet gemeden kunnen worden, stellen ons schuldig. Alles wat met de wet Gods in strijd is, is immers zonde en heeft de straf verdiend. We kunnen ook wel zeggen dat de neigingen tot de natuur behoren en daarom goed zijn omdat de natuur goed is (dat is onze aard). Daarmee is de schuld echter niet weggeredeneerd. De natuur (onze aard) wás goed. Zo had God ons geschapen. Toen hadden we ook goede neigingen (die van nature ook goed zijn). Maar als we letten op de neigingen zoals ze nu geworden zijn, dan moeten we zeggen: de natuur is verdorven door de zonde en daarmee zijn onze neigingen verkeerd. Ze richten zich op zaken die door de wet verboden zijn, en daarom zijn ze niet goed.

Het is een aangrijpende gedachte die het Schatboek weergeeft als ze erop gaat wijzen dat in Gods rechtvaardig oordeel de straf in veel gevallen ook een zonde is, omdat God vaak zonden met zonden straft. God heeft de macht om aan de schepselen Zijn Geest te onttrekken! O, als de Heere ons toch overgeeft aan onszelf! Daarvoor mag Gods volk ook wel vrezen.

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. D. de Wit

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Drachten, ds. G. van Manen te Elspeet;

Te 's-Gravenzande:

ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;

Te Goudswaard:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Te Lelystad:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;

Te Nijkerk:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

BEDANKT

Voor Urk:

ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld).

Voor Woerden: ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada).

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 9 FEBRUARI 2015 TE MIDDELBURG-ZUID

Ds. J.M.D. de Heer opent als consulent namens de roepende kerk van Aagtekerke de vergadering op de gebruikelijke wijze. In zijn openingswoord wenst ds. De Heer dat in het bijzonder ds. G.J.N. Moens, die het beroep van de gemeente te Lisse heeft aangenomen, ervaren mag dat de weg des Heeren vrede is. Ook wenst hij

hem Gods hulp en ondersteuning toe in het toekomstende.

Daarna stelt ds. De Heer het memorandum over 2014 aan de orde: Op 5 juli is oud-diaken dhr. I. Midavaine (94) van Middelburg-Centrum overleden. Op 9 juni overleed mevr. C. Walhout-Dingemanse, echtgenote van ouderling K. Walhout uit Vlissingen, in de leeftijd van 65 jaar. Ouderling J. de Witte (Middelburg-C) was 40 jaar ambtsdrager. J. Coppoolse (Middelburg-Z), M. Janse en P. Lievense (Westkapelle) waren 40 jaar organist. Dhr. C.W. Bulten (Aagtekerke) was 45 jaar organist en is gestopt met het begeleiden van de zondagse erediensten.

Een koninklijke onderscheiding kregen: oud-diaken J. Wisse (Meliskerke), oud-diaken C. Dekker (Middelburg-Centrum) en ouderling M. Simons (Terneuzen).

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Preses: ds. R.A.M. Visser, assessor: ds. J.J. Tanis, scriba: ouderling S. Riemens en quaestor: ouderling A.J. van der Maas. Er is een ingekomen stuk van de synodale commissie catechese betreffende toerustingsavond(en) catechese in de eerste helft van het catechisatiejaar 2015-2016. De commissie denkt aan een eerste avond waarop de structuur, werkwijze en didactische opzet van de methoden toegelicht en besproken worden. En een tweede avond waarop door een commissielid en/of een ambtsdrager uit de classis een les uit een van de methoden gegeven en besproken wordt.

Ouderling L.W. van de Vreede doet verslag over de aangepaste catechisatie aan verstandelijk gehandicapten. Hij vraagt of diaken J.R. Dingemanse uit Aagtekerke hem mag vervangen als hijzelf door omstandigheden niet kan. Dat is akkoord. De classis dankt hem voor het catechiseren en wenst hem wijsheid toe in dit mooie werk.

De classisale commissie jeugdzorg doet verslag van gehouden jongerenavonden in Meliskerke en Middelburg-Centrum. Naar aanleiding van een vraag spreekt de classis haar voorkeur uit om dan voor kerkelijke doelen te collecteren. De commissie schriftelijke Bijbelcursus meldt in het jaarverslag over 2014 dat er, ondanks alle advertenties, weinig of geen belangstelling is voor de cursussen. De commissie stelt voor om dit werk in deze vorm te beëindigen. Er wordt voorgesteld om in overleg te treden met de Classicale Evangelisatie Commissie (CEC) in de classis Goes, waar juist wel cursisten zijn. Dan kan op een volgende vergadering besloten worden hoe nu verder gehandeld moet worden.

De CEC van de classis Goes brengt verslag uit van haar werkzaamheden. Naar aanleiding hiervan vertelt evangelist A.

van Setten iets over zijn gezondheids-toestand, deze is aanmerkelijk beter dan vorig jaar. Hij noemt ook de hulp die verleend wordt, zodat hij wat werkzaamheden af kon stoten. Hij zegt verder dank voor alle betoende medeleven in de achterliggende tijd.

Vervolgens vertelt hij het een en ander over het werk in Merksem. Het doel zal altijd zijn dat het Woord opengaat, maar ook het aanknopen van gesprekken om blijvende contacten te krijgen is belangrijk. Er zijn zaken die kunnen ontmoedigen, er zijn echter ook tekenen van hoop. Soms mag het ware werk toch worden waargenomen. Dat heeft dan niet te maken met de evangelist, want die valt er buiten. Het werk van de Heere blijft over. Tenslotte vraagt evangelist Van Setten om de voorbede voor het werk in Merksem. De preses wenst hem sterkte toe, ook voor dat werk in Gods Koninkrijk.

De classis contracta brengt verslag uit van de vergadering van 4 oktober 2014 in verband met het aannemen van het beroep naar Vlissingen door ds. G.J. Baan. Op de komende classis contracta zal een voorstel besproken worden betreffende de verdeling van de consulentschappen i.v.m. de komst van ds. G.J. Baan naar Vlissingen en het vertrek van ds. G.J.N. Moens naar Lisse. De preses wenst ds. Moens een goede ingang in Lisse en de classis van het noorden.

De kerkenraad van Middelburg-Centrum vraagt de classis om een punt door te sturen naar de P.S. Zuid. Het betreft een mogelijke versterking van identiteitsgebonden psychiatrische en psycho-sociale zorg in Zeeland. Hoewel er geen bestuurlijke verantwoordelijkheden liggen tussen Eleos en de Particuliere Synode Zuid is er wel een hartelijke en warme betrokkenheid op het kerkelijke leven. Het zou mooi zijn als er op de P.S. Zuid een informatief kanaal kan komen voor dit stuk zorg. De classis besluit om de brief door te zenden naar de P.S. Zuid.

De kerkenraad van Oostkapelle vraagt aandacht voor de wijze van verslaglegging van de classisvergaderingen in het kerkblad Gomarus. De scriba stelt voor ook het vaststellen van het verslag via het moderamen te laten lopen. Dit voorstel wordt door de vergadering overgenomen.

Ds. De Heer vraagt of er door de vergadering behoefte bestaat aan het uitbrengen van een schriftelijk verslag van de besprekingen met de adviesraad van het Calvin College. In bevestigend geval krijg de classis meer gelegenheid om mee te denken. De classis reageert op deze vraag positief.

Als afgevaardigden naar de P.S. Zuid worden gekozen: ds. J.M.D. de Heer, ds. G.J.N.

Moens, ds. J.J. Tanis, ds. R.A.M. Visser en de ouderlingen: J.P. Bosman, A.J. van der Maas, S. Riemens en M. Simons.

Bij de rondvraag wijst de afgevaardigde van Aagtekerke erop dat er catechisanten in een andere gemeente op catechisatie gaan, zonder contact met de eigen gemeente. De classis is het erover eens dat jongeren zoveel mogelijk in de eigen gemeente op catechisatie gaan. Als er uitzonderingen zijn, moet daar na goed overleg met de kerkenraad toestemming voor gegeven worden.

De afgevaardigde van Oostkapelle biedt Middelburg-Centrum hulp aan bij de werkzaamheden t.a.v. de komst van de vele asielzoekers in Swerfrust. Ouderling Beeke licht toe dat er nog veel onduidelijkheden zijn. De evangelisatiecommissie van Middelburg-Centrum is al volop bezig om te bezien of er een zinvolle bijdrage geleverd kan worden. Het aanbod uit de classis kan eventueel in de toekomst gehonoreerd worden.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering op 12 juni te Vlissingen wordt de gemeente van Haamstede aangewezen. Wanneer er geen punten ter behandeling zijn, zal de vergadering aldaar gehouden worden op 11 september 2015.

Ouderling Van der Maas van de roepende kerk eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

S. Riemens, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD 13 FEBRUARI 2015

Opening. Namens de roepende kerk van Elspeet opent ds. G. van Manen de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Moderamen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. A. Verschuure, assessoren ds. G. van Manen en ds. D. de Wit, quaestor oud. J.M. van Koeveringe en scriba ouderling K. Karels. *Jaarrapport over 2014 van de Raad van Advies van Sirjon.* Naar de Raad van Advies zal een waarderend schrijven van de classis uitgaan voor de heldere rapportage.

Brief van CGO over Kerkrecht. In een schrijven biedt CGO aan om avonden te organiseren voor ambtsdragers over Kerkrecht, in samenwerking met het desbetreffende deputaatschap. Het is nog maar kort geleden dat in onze classis hierover vanuit het Deputaatschap Kerkrecht een avond is georganiseerd. Niettemin zal door middel van een schriftelijke inventarisatie bij de kerkenraden getracht worden zicht te krijgen bij hoeveel ambtsdragers hiervoor belangstelling is en welke onderwerpen eventueel be-

sproken moeten worden.

Abonnement De Saambinder bij huwelijken. De regel is dat de kerkenraad van de gemeente waar een huwelijk bevestigd wordt, een abonnement op De Saambinder schenkt aan de pasgetrouwden.

Brief van de classis Amsterdam. Van de classis Amsterdam is een schrijven binnengekomen over het evangelisatiewerk in die classis, met name op de posten Amsterdam en Alkmaar. Voor dat evangelisatiewerk zijn zeer veel vrijwilligers nodig. De classis Amsterdam is een classis met twee evangelisatieposten, maar met betrekkelijk weinig leden. In ieder geval niet voldoende om in genoeg vrijwilligers te voorzien. Daarom wordt (opnieuw) een beroep gedaan op de classis Barneveld. De classis Barneveld heeft zeer veel leden en geen evangelisatieposten. Vanuit de vergadering wordt de noodzaak van dit schrijven door verschillende afgevaardigden onderstreept. Overigens zijn al langere tijd vanuit enkele gemeenten van onze classis vrijwilligers bij het evangelisatiewerk in de classis Amsterdam betrokken. Maar de behoefte is erg groot, vanzelf ook door het natuurlijke verloop onder de vrijwilligers, die vaak al wat ouder zijn. Door de scriba zal het schrijven, dat ook aan alle afgevaardigden in deze vergadering is uitgereikt, ook aan de kerkenraden van onze classis worden toegezonden met een aanbeveling van de classis.

Acte van ontslag ds. A.A. Brugge van Ede. Door het aannemen van het beroep naar Lethbridge (Canada) zal ds. A.A. Brugge de classis Barneveld gaan verlaten. Na overlegging van de acte van losmaking die door de kerkenraad is afgegeven, ontvangt ds. A.A. Brugge de acte van ontslag uit de classis Barneveld. Omdat het een overgang naar de Engelstalige wereld betreft is de acte, op verzoek van de ontvangende classis, ook in het Engels gesteld. Het afscheid van de gemeente Ede is vastgesteld op 8 april 2015 en de bevestiging en intrede in Lethbridge op 22 april 2015.

Particuliere Synode Oost. Door de classis zullen de volgende personen naar de Particuliere Synode worden afgevaardigd. De predikanten ds. B. Labee, ds. P. Melis, ds. F. Mulder en ds. D. de Wit. De ouderlingen A.C. Duifhuizen, P. Eikelboom, K. Karels en J.M. van Koeveringe.

Aanwijzen roepende kerk. De volgende classis zal worden samengeroepen door Ermelo. De datum daarvoor is vrijdag 12 juni of 11 september 2015, aanvang 19.00 uur.

Sluiting. Ouderling S. Mulder van de roepende kerk Elspeet eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

K. Karels, scriba

BERICHTEN

■ BIJEENKOMSTEN HELPENDE HANDEN

Leerdam

Tijdens de bijeenkomst van de contactgroep Lichamelijke beperking Centraal-Nederland van Helpende Handen op **zaterdag 28 maart** zal ds. J. Schipper een meditatie verzorgen. Het thema 'Bijbelverspreiding wereldwijd' zal worden ingeleid door een spreker van de GBS. De bijeenkomst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Leerdam en begint om 10.30 uur.

Oostkapelle

Jaarvergadering van Helpende Handen afd. Walcheren/Zeeuws Vlaanderen op **dinsdag 24 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Oostkapelle. Mw. M. Sollie van Helpende Handen uit Woerden hoopt een inleiding te houden over het actuele onderwerp "Mantelzorg". Indien u het jaarverslag over 2014 vooraf wilt ontvangen of vragen over het onderwerp wilt stellen, kunt u dit doen bij het secretariaat per e-mail: lcj.janse@filtnet.nl

■ VERKOPING TE KRABBENDIJK

Verkoping door de vrouwenvereniging Weest een zegen te Krabbendijke op **woensdag 18 maart** in het verenigings-

gebouw van de Geref. Gemeente aldaar, J.W. Frisostraat 1, ingang Dorpsstraat. Verkooptijden: van 14.00-16.30 uur en van 19.00-20.00 uur. De opbrengst is voor het zendingswerk.

■ ZANGAVONDEN

Hardinxveld-Giessendam

Datheenzangavond op **zaterdag 14 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118. Organist Jan Rozendaal. Spreker: ds. W.J. Karels. Collecte t.b.v. commissie hulp aan Roemenië.

Yerseke

Koor en samenzangavond op **zaterdag 21 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde Kerk te Yerseke, m.m.v. het gelegenheidskoor uit Krabbendijke en enkele instrumentalisten. Leiding: ds. C. Sonneveld. Collecte t.b.v. de werkgroep 'Geen Abortus' (www.geenabortus.nl).

■ SNUFFELMARKT TE LISSE

Snuffelmarkt op **zaterdag 28 maart**, tussen 9.00 en 16.00 uur. Om 15.00 uur afsluiting met een veiling. De opbrengst gaat naar o.a. Zending en Evangelisatie. Locatie: Onderwater-hallen, Achterweg-Zuid 33A, Lisse. Meer informatie vindt u op www.snuffelmarktliste.nl.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 15 MAART 2015

Aagtekerke 9.30 uur ds. C. Harinck en 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. F. Mulder; Alblasserdam 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort

9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Arnhem 15.30 uur ds. R. Kattemberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30

en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur ds. B. Labee; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 uur en 18.00 uur ds. J.W. Verweij en 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Boskoop 16.30 uur ds. J. Driessen; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. A. Moerkerken en 18.30 uur stud. M.H. Schot; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Dinteloord 18.30 uur ds. M. Golverdingen; Dirksland 10.00 en 18.00 ds. C. Sonneveld; Doetinchem 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) ds. M. Golverdingen en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 15.00 uur ds. G. Bredeweg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.J. Tanis; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoogvliet 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Kapelle-Biezelinge 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. G.J.N. Moens en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburgh; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 19.00 uur ds. C. van Ruitenburgh; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Marknesse 15.30 uur stud. H. van der Heiden; Melissant 10.00 en 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. P. Mulder; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. J. van Belzen; Nieuwe-Tonge 15.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Nijkerk 9.30

en 18.30 uur ds. B. Labee; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. H. Brons; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Ouddorp 9.30 ds. P.G. Heijkamp en 15.30 uur ds. C. Sonneveld; Oude-Tonge 15.00 uur ds. S. Maljaars; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Puttershoek 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.00 uur stud. M.H. Schot; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G. Clements; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. Gunst; Utrecht 19.00 uur stud. H. Brons; Veen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Vlaardingingen 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Wierden 9.30 en 18.30 uur ds. G. Bredeweg; Woerden 15.00 uur ds. J. Schipper; Wolphaartsdijk 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen en 14.00 uur ds. S.W. Janse; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 19.00 uur ds. H. Hofman; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. H. van der Heiden.

■ DINSDAG 17 MAART 2015

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Borssele 19.30 uur ds. D. de Wit; Dirksland 19.30 uur ds. F. Mulder; Ede 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Lisse 19.45 uur ds. J. Schipper; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Bel-

zen; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 14.15 uur (huw. bev.) ds. G.M. de Leeuw.

■ WOENSDAG 18 MAART 2015

Aagtekerke 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Aalst 19.30 uur ds. C. Hogchem; Alphen a/d Rijn 15.00 en 19.30 uur ds. S. Maljaars; Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Gouda 19.30 uur (GBS-dienst) ds. B.J. van Boven; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. A. Vermeij en 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 10.00 en 15.30 uur ds. B. Labee; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Joosse; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. L. Terlouw; Kamperland 19.30 uur ds. G. Beens; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. M. Mondria; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 19.30 uur ds. E. Bakker; Naaldwijk 14.30 en 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Oosterend 15.00 en 19.00 uur ds. G. Heijkamp; Opperdoes 15.00 en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Oude-Tonge 19.30 uur ds. G. Pater; Poederoyen 14.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Veen 14.30 en 19.30 uur ds. J. Schipper; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. H. Hofman.

■ DONDERDAG 19 MAART 2015

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. P. Melis; Kampen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. van Manen; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. L. Terlouw; Ouddorp 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Zwolle 19.30 uur ds. J. van Laar.

■ VRIJDAG 20 MAART 2015

Kampen 15.30 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Terneuzen 14.30 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 15 MAART 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur

evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Casa Familia Salland bij Rijssen:
comfortabele bungalows op kleinschalig park in prachtige omgeving, tijdens schoolvakanties recreatieteam: www.gezinsparken.nl of bel 0341-264887.

ADVERTENTIES

Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.

2 Kor. 5:1

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Oosterend geeft met droefheid kennis dat de Heere uit het midden van de gemeente heeft weggenomen

Wilhelmus Ploeg

Hij mocht ruim 21 jaar in grote getrouwheid onze gemeente eerst als diaken en later als ouderling dienen.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit smartelijk verlies. Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: Jac. Stark, *preses*
A. van Driel, *questor*

Oosterend, 4 maart 2015

SENIORENWEKEN Casa Familia Salland: ga er even tussenuit en geniet met leeftijdsgenoten van een heerlijke vakantie. Verschillende weken georganiseerd, vrijblijvend activiteitenprogramma.
www.gezinsparken.nl/senioren
of bel 0341-264887.

Voorjaar in het Groene Hart!
T.h.: ruime vakantiewoning in landelijke omgeving van Zegveld, van alle gemakken voorzien.
Voor info en foto's: 0348 691932.

Te huur op "De Hofstee" in Nunspeet een 2/4 pers. chalet met C.V. en v.a.g.v.
Info: www.anneroos-nunspeet.nl
of tel. 0341-750380.

Te koop / te huur: 1 pers. appartement RIDDERKERK.
Goed bereikbaar en ruime parkeergelegenheid.
Tel. 06-55121674.

TE HUUR IN VRIEZENVEEN (Twente): separaat gedeelte van een woonhuis voor **vakantie!!** Voor meer informatie bel: 0546-564516.

VAKANTIE: Nederland BAKKEVEEN (Frl-5 km van Drachten) - OMMEN - HARDENBERG - AMELAND of TERSCHELLING.

Keurige chalets/stacar.
We bieden u "Meer voor Minder"
Huur niet duur! V.a. € 140 p.w.
Kijk op www.vdsluisvakanties.nl
of bel 0512-516096.

T.h. mooie kamer, z.g.a.n., in Otterlo nabij Ede voor CHE student,
v.a. aug. 2015, € 220,-
all-in p/mnd. Tel. 06-57633975.

TE KOOP IN REEUWIJK: woning voor bijv. starters. Meer info:
<http://funda.nl/48365242> of
06-42507134. **Open huis op 28-03.**

In Veenendaal-centrum te huur: gemeubileerde zolderverdieping voor rustige jonge vrouw of man. Kamers hebben een wastafel en er is WiFi aanwezig. Inwoning bij hartelijke oudere dame die het gezellig vindt om een huisgenote te hebben.
Mogelijkheid tot mee-eten.
Tel 06-10977027 of mailen naar evenbbers@hotmail.com

*Dagbesteding
Op eigen sfeer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Kosthuis aangeboden in Dordrecht voor een verpleegster. Dichtbij ziekenhuis en station.
Info: martinvdheiden1957@gmail.com
Tel: 0650434525.

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor **accommodaties** en **autoverhuur** in British Columbia, Alberta en Ontario.

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud. Info: www.es-vakanties.nl of bel: 055 3030083.

T.h. NORWICH (Ont.) Canada, onze woning voor 2-6 pers. Dicht bij kerk. Voor meer info: tel. 0548-513725 of e-mail joanne.otten123@gmail.com

Kamer te huur in vrijstaande woning te **Barneveld**. Op 500 mtr vanaf station. Meer informatie? Bel naar 06-50487465, b.g.g. jantine@hardemanisolatie.nl

BIJLES WISKUNDE nodig? Bel 06-42854009. Voor alle niveaus voortgezet onderwijs. Regio Barneveld.

Te huur op **Camping de Beukenhof (Dr): stacaravans en chalets voor 4, 6 en 10 pers.** Tel. 0528-331246. www.campingdebeukenhof.com Ook gevraagd *pabo studenten die recreawerk willen doen op de camping*

ELSPEET t.h. onze vrijstaande woning aan rand van dorp, van 1 aug tot 14 aug, 2 pers. € 350,- p/wk. Tel. 06 23928754.

Te huur: landelijk gelegen 1 à 2 pers. huisje. Kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl of bel voor info: 06 53933283.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Heeft u een boodschap aan jongeren?

Denk dan eens na over een baan als leraar godsdienst. De opleiding voor dit prachtige beroep kunt u volgen aan de hbo-opleiding van de CGO. Informatie over de opleiding wordt gegeven op D.V. zaterdag 14 maart tussen 10.00 u. en 14.00 u. in het gebouw van christelijke hogeschool Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2 te Gouda.

U kunt ook contact opnemen met:

- drs. J. van Mourik, adjunct-directeur, tel. 0113-344407, e-mail: jvm@cgo.nu
- dhr. W.M. van der Wilt, directeur, tel. 010-4510560, e-mail: wmvanderwilt@cgo.nu

Een voorlichtingsfolder kunt u vinden op www.cgo.nu.

Voor bevoegde docenten zijn er aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

Volgende voorlichtingsmomenten zijn gepland op D.V. woensdagavond 13 mei en donderdagavond 21 mei.

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Psalmzangavond rond Pasen
Sint-Maartenskerk Zaltbommel
2e Paasdag, maandag 6 april

Inleiding op de psalmen:
Ds. A. T. Huijser
Organist: Joost van Belzen

Aanvang: 19.30 uur
Toegang: vrij
Een avond voor het hele gezin
Collecte voor Hudson Taylor

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HOOGVESTE B.V.

THUIS IN VASTGOED

Voor aan- en verkoop van uw woning of bedrijf

www.hoogveste.nl

Voor een **deskundig en helder belastingadvies** bent u bij ons op het goede adres. Ook kunnen wij uw **belastingaangifte, administratie, jaarverslag en salarisadministratie** verzorgen op discrete wijze en tegen scherpe tarieven!

Fiscaal Economisch Adviesbureau

T 0318-556136
(vraag naar C.J. van den Brink)
E info@fea.nu
I www.fea.nu

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aanstuit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en media-gebruik.

Kraamzorg

Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342-49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

WEEK VAN ZORG EN WELZIJN
ZO WERKT ZORG

Zo werkt Zorg in Verpleeghuis Salem

Open Dag

D.V. zaterdag 21 maart a.s.
10.00 tot 15.00 uur

Kijk voor het volledige programma op:
www.salem.nl

Verpleeghuis Salem
Vlietlaan 2 - 2986 AZ Ridderkerk
T 0180 - 452 152 - F 0180 - 452 158
E verpleeghuis@salem.nl - I www.salem.nl

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie stellen wij niet op prijs.

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

UITNODIGING

Studiedag **De meerwaarde van christelijke ggz: onderzoek en praktijk**

KOM OOK!
O.A. LEZINGEN VAN HANNEKE SCHAAP-JONKER EN MET MEDEWERKING VAN TIJS VAN DEN BRINK.

Zaterdag 11 april 2015, 10-16 uur
Scholengemeenschap Guido de Brès, Amersfoort

Wat is precies christelijke ggz en wat is het effect ervan? Tijdens deze studiedag van het nieuwe Kennisinstituut gaan diverse sprekers hier dieper op in. 's Middags zijn er workshops over relatietherapie, geloof en verslaving, pastoraat en participatiemaatschappij, alcohol in de kerk, en meer.

kennisinstituut christelijke ggz
een gezamenlijk initiatief van De Hoop en Eleor

Alle informatie en aanmelden: **www.kicg.nl**

Bas. Als je vastloopt.

Gewone dingen kunnen ingewikkeld worden op je werk.
Omgaan met kritiek. Een conflict oplossen.
Leiding geven. Leiding krijgen. Je mening geven in de groep.

Loop je er mee vast? Met Bas kom je weer verder.

Bas van Dijk • (0318) 768 038 • info@bascoaching.nl •
www.bascoaching.nl

ANDANTE
 - orgelcentrum -
 Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus
In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).
www.andanteorgels.nl
 tel. 0318 50 50 63

Andante is verhuisd!
 Ons nieuwe adres is Industrielaan 26, Veenendaal

HOOGERWERF
 ADMINISTRATIES & BELASTINGZAKEN

- verzorging van aangiften inkomstenbelasting
- deskundig advies bij inkomsten uit overig werk, werkruimte en aftrekbare kosten
- verwerken van administraties, fiscale aangiften
- opstellen jaarrekeningen en fiscale advisering
- ✓ *Persoonlijk contact staat hoog in het vaandel*
- ✓ *Eerlijke behandeling en scherpe tarieven*

Maak snel een afspraak
 I : www.administratiekantoorhoogerwerf.nl
 E: info.hgwf@kliksafe.nl
 T: 06-40225360

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

AMBTSKLEDING...

Klamar's
 FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
 0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarfashion.nl | www.klamarfashion.nl
 ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

SGV
 Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft ten doel de individuele en collectieve voorlichting aan en belangenbehartiging van **gemoedsbezwaarden** tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u **donateur** van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u de nieuwsbrieven, met actuele informatie, die een paar keer per jaar verschijnen.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
 0488 - 44 91 54, of via e-mail:
sgv.voorlichting@kliksafe.nl

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
 psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
 2905 TX Capelle a/d IJssel
 010 - 7 411 411
 06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

VAN STAVEREN
 Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen

Shop ook Online!
KleinKleding.nl
Sliedrecht - Zierikzee

RST
 Zorgverleners

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke hulp en verpleging & verzorging**

ReVOKE
 Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Uitnodiging

Alle echtparen die tot de doelgroep behoren, worden hartelijk uitgenodigd om deel te nemen aan onze bijeenkomst op D.V. zaterdag 21 maart 2015 in de kerk van de Gereformeerde Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a, Rhenen. Aanvang 14.15 uur.

Ali van Dijk, medewerker bij NPV Zorg voor het leven, zal een inleiding houden over:
‘Ethische vragen bij medische mogelijkheden’

Voor informatie en aanmelden zie onze website, aanmelden@revoke.nl of bel (0184) 64 22 53.

Wilt u vrijblijvend de vernieuwde Nieuwsbrief van Revoke ontvangen? Vraag deze gratis aan via infoke@revoke.nl **www.revoke.nl**